KANGASALAN SEURAKUNTA
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

PÖYTÄKIRJA 10/2026

10.11.2026

Kangasalan seurakunta - Kirkkoneuvosto

Kokousaika: 10.11.2026 klo 18:00 -

Kokouspaikka: Seurakuntatoimisto

Jäsenet	**Varajäsenet**
Viitala Markku, kirkkoherra, pj.	
Jussila Mirja, varapuheenjohtaja, este	Simolin Tiina
Hinkka Riikka, este	Lahdensivu Leila
Honkola Timo	
Kahra Kaisa	
Keskinen Timo	
Kirvesoja Maija	
Lepola Ykä, este	Sarkala Liisa
Rauhalahti Matti	
Segerroos Päivi	
Thomassen Anne-Mari	
Tulenheimo Torsti	

Muut osallistujat

Läsnäolo-oikeutetut

Keskinen Ville, kirkkovaltuuston puheenjohtaja, poistui klo 19.40 asian 121 käsittelyn aikana	
Kaipia Reetta, kirkkovaltuuston varapj.	
Lassila Petri, johtava kappalainen	poissa
Lehtola Henri, talousjohtaja, esittelijä	sihteeri

Esittelijät ja viranhaltijat

Lehtinen Sari, henkilöstöpäällikkö,

poistui klo 19.17 asian 112 käsittelyn jälkeen

Huhta Liisa, hautaustoimen päällikkö, poissa

Takala Teemu, kiinteistöpäällikkö, este

Latvala Maija, verkostotyön seurakuntapastori, poistui klo 18.55 asian 111 käsittelyn jälkeen

Meriläinen Miia, hallintosihteeri sihteeri

Esteestä ilmoittaminen

miia.merilainen@evl.fi

10.11.2026

Kangasalan seurakunta - Kirkkoneuvosto

Sisällysluettelo

§ 108 Kokoustiedot 1
§ 109 Hoitamattomat haudat Sahalahden ja Huutijärven hautausmailla 3
§ 110 Ympäristödiplomin 2022 välitarkastelu 6
§ 111 Ympäristödiplomin hakeminen vuosille 2028 - 2032 8
§ 112 Ohje sivutoimiluvan hakemisesta 10
§ 113 Sivutoimilupa: Sydänlähde 11
§ 114 Sivutoimilupa: Heroja 12
§ 115 Lausunto perheneuvonnan sopimusluonnoksesta 13
§ 116 Laurilanniityn rahaston käyttö 2026 15
§ 117 Yhteisvastuukeräyksen tarkastaja ja vähennykset 2026 17
§ 118 Sijoituskatsaus 19
§ 119 Sijoitusten muuttaminen Osuuspankissa 21
§ 120 Kirkkoneuvosto - Viranhaltijapäätökset 23
§ 121 Kirkkoneuvosto - Muut asiat 24
§ 122 Kirkkoneuvosto - Ilmoitusasiat 25
§ 123 Kirkkoneuvosto - Kokouksen päättäminen 26
OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS 27

§ 108 Kokoustiedot

Kokouksen avaaminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 18.02.

Alkuhartaus.

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkojärjestyksen mukaan kirkkoneuvoston kokouksen kutsuu koolle puheenjohtaja kirkkoneuvoston päättämällä tavalla. KJ 3: 34 §.

Seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet sen jäsenistä on saapuvilla, KL: 10: 15 §.

Hallintosäännön 23 § mukaan kutsu, johon on liitettävä luettelo käsiteltävistä asioista, toimitetaan jäsenille viimeistään viisi päivää ennen kokousta. Kokouskutsu ja esityslista on asetettu julkisesti nähtäville yleiseen tietoverkkoon Kangasalan seurakunnan kotisivuille www.kangasalanseurakunta.fi ja lähetetty sähköpostilla 4.11.2026.

Esitys 1. Todetaan läsnäolijat;
2. Kokous todetaan laillisesti kokoon kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Kohdassa (1) todettiin yksimielisesti, että läsnä oli 9 jäsentä ja 3 varajäsentä. Lisäksi läsnä olivat muut pöytäkirjan alussa läsnäoleviksi kirjatut läsnäolo-oikeutetut ja viranhaltijat.

Kohdassa (2) todettiin yksimielisesti, että kokous on laillisesti koollekutsuttu ja päätösvaltainen.

Pöytäkirjan tarkastaminen ja nähtävillä pitäminen

Hallintosääntö 54 §:

Pöytäkirjan tarkastaa kaksi kullakin kerralla tähän tehtävään valittua toimielimen jäsentä, jollei toimielin jonkin asian kohdalla toisin päätä.

Jos pöytäkirjan tarkastuksessa pöytäkirjan sisällöstä jää vallitsemaan erimielisyys, toimielin tarkastaa pöytäkirjan tältä osin seuraavassa kokouksessa.

Yksittäinen asia voidaan tarkistaa välittömästi kokouksessa.

Esitys Kirkkoneuvosto on noudattanut kiertävää järjestelmää. Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Maija Kirvesoja ja Matti Rauhalahti.

Tarkastettu pöytäkirja pidetään nähtävillä yleisessä tietoverkossa Kangasalan seurakunnan kotisivuilla www.kangasalanseurakunta.fi 12.11.-3.12.2026.

Päätös Päätettiin yksimielisesti valita pöytäkirjantarkastajiksi Maija Kirvesoja ja Matti Rauhalahti.

Työjärjestys

Hallintosääntö 32 §:

Asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimielin toisin päätä.

Esitys Hyväksytään kokouskutsun yhteydessä toimitettu työjärjestys.

Päätös Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

§ 109 Hoitamattomat haudat Sahalahden ja Huutijärven hautausmailla
Julkinen

DKAN/15/05.00/2024

Valmistelija Liisa Huhta

Esittelijä
Liisa Huhta

Kangasalan seurakunnassa seurataan säännöllisesti pääsääntöisesti hautausmaittain yksittäisten hautojen hoitotilannetta. Tavoitteena on varmistaa, että hautausmaat säilyvät arvokkaina ja siisteinä paikkoina, jotka kunnioittavat vainajien muistoa ja palvelevat omaisia.

Uudistuneet kirkkolaki (652/2023) ja kirkkojärjestys (657/2023), jotka tulivat voimaan 1.7.2023, selkeyttävät seurakunnan toimivaltaa hoitamattomien hautojen osalta. Kirkkolain 3 luvun 33 §:n mukaan hautaoikeuden haltija vastaa haudan hoidosta. Mikäli hoitoa ei ole suoritettu annetussa määräajassa, seurakunta voi kehottaa kunnostamiseen tai päättää hautaoikeuden menettämisestä.

Kangasalan seurakunnassa hoitamattomien hautojen tunnistaminen perustuu hautausmaan hoitosuunnitelmaan. Hoitamattomuuden arvioinnissa kiinnitetään huomiota esimerkiksi runsaisiin rikkakasveihin ja muistomerkin kuntoon. Havainnot dokumentoidaan valokuvin ja kirjataan hautarekisteriin.

Kartoituskierroksen jälkeen haudan haltijalle lähetetään postitse kehotus haudan kunnostamisesta. Mikäli yhteystietoja ei ole saatavilla tai ne ovat vanhentuneet haudalle asetetaan kyltti, joka kertoo hoitokehotuksesta. Kunnostamiseen varataan vuoden määräaika, jonka jälkeen suoritetaan uusi tarkastuskierros.

Jos hauta on seurantakierroksella määräajan jälkeen edelleen hoitamaton, voidaan se kuuluttaa paikallislehdessä hoitamattomana ja hautaoikeus todeta päättyneeksi. Omaisille varataan kuitenkin mahdollisuus noutaa muistomerkki ennen mahdollisia toimenpiteitä. Kuulutusta ei tehdä, mikäli viimeisestä hautauksesta on kulunut alle 10 vuotta.
Vaikka haudalle ei olisi nimetty virallista haltijaa, voidaan hoitokehotus silti antaa. Tällöin vastuussa ovat muut hautaoikeutetut tai yhteyshenkilöt.

Hallintosäännön 21 §:n mukaisesti hautaustoimen päällikkö tekee päätöksen hoitamattomien hautojen kuuluttamisesta. Kirkkoneuvoston päätöksellä hoitokehotuksesta huolimatta hoitamattomiksi jääneet haudat otetaan takaisin

seurakunnan haltuun.

Seurakunta tiedotti keväällä 2026 tulevasta haudan hoidon seurannasta kotisivuillaan, sosiaalisen median kanavilla ja sähköisillä ilmoitustauluilla usean viikon ajan.
Asia oli esillä myös neuvoston kokouksessa 7/2025 § 91.

Haudan hoitokehotus annettiin kirjeitse/sähköpostitse 39 haudan haltijalle/yhteyshenkilölle ja lehtikuulutuksessa 17.9.2025 (KS,S-HL) 45 haudalle. Näille lehtikuulutuksessa mukana olleille haudoille asetettiin myös asiasta tiedottava kyltti haudalle.
Haudan kunnostuksen takarajaksi annettiin lehti-ilmoituksessa 17.9.2026, jonka jälkeen 22. ja 23.9.2026 tehtiin seurantakierros. Tässä vaiheessa listalla oli 72 hautaa.
Niistä 35 oli edelleen kunnostamatta seurantakierroksen aikaan, lista haudoista liitteenä.

Hautaoikeuden menettämisestä julkaistaan paikallislehdissä kuulutus, jossa omaisille tarjotaan mahdollisuus poistaa hautamuistomerkit haudalta määräpäivään mennessä. Mikäli muistomerkkejä ei ole poistettu sille varattuna vähintään 6 kk:n aikana, muistomerkit siirtyvät seurakunnan hallintaan.

Kangasalan seurakunta noudattaa hoitamattomuuden perusteella menetettävien hautaoikeuksien osalta yhden vuoden suoja-aikaa. Suoja-aika alkaa siitä, kun kirkkoneuvoston päätös hautaoikeuden menettämisestä on saanut lainvoiman. Tänä aikana haudat pidetään seurakunnan hallinnassa eikä niitä luovuteta uusina hautapaikkoina. Hauta voidaan kuitenkin suoja-aikana luovuttaa henkilölle, jolla olisi aiemman hautaoikeuden perusteella ollut oikeus tulla haudatuksi kyseiseen sukuhautaan.

Lapsivaikutusten arviointi

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla on seuraavia, kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia:
Hautaoikeuden päättyessä myös tulevien sukupolvien hautaoikeus lakkaa.

Vaikutukset ympäristön tilaan

Hoitamattomien hautapaikkojen palautuminen seurakunnan hallintaan mahdollistaa alueiden yhtenäisen ja resurssitehokkaan kunnossapidon. Poistettavat kivimateriaalit pyritään hyödyntämään tai kierrättämään asianmukaisesti.
Hoitamattomien hautojen seurannan ja hautaoikeuden palautumisen seurauksena hautapaikkoja voidaan myöhemmin luovuttaa uudelleen hautauskäyttöön. Tämä

vähentää uusien hautapaikkojen rakentamistarvetta, tehostaa olemassa olevan hautausmaa-alueen käyttöä ja tukee hautaustoimen ympäristötavoitteita.

Esitys Kirkkoneuvosto ottaa liitteessa mainitut haudat seurakunnan hallintaan.

Seurakunnalle palautuneet hautapaikat voidaan luovuttaa uudelleen hautauskäyttöön, kun:
1) päätös hautaoikeuden menettämisestä on täytäntöönpanokelpoinen,
2) hautaan haudattujen vainajien koskemattomuusaika on päättynyt
3) Kangasalan seurakunnan noudattaman yhden vuoden suoja-aika on kulunut

Suoja-aika alkaa siitä, kun kirkkoneuvoston päätös hautaoikeuden menettämisestä on saanut lainvoiman. Tänä aikana haudat pidetään seurakunnan hallinnassa eikä niitä luovuteta uusina hautapaikkoina. Hauta voidaan kuitenkin suoja-aikana luovuttaa henkilölle, jolla olisi aiemman hautaoikeuden perusteella ollut oikeus tulla haudatuksi kyseiseen sukuhautaan.

Asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.

Päätös Päätettiin sähköisessä päätöksentekomenettelyssä yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Lisätiedot

Hautaustoimen päällikkö

Muutoksenhaku

oikaisuvaatimus

Liitteet Hoitamattomien hautojen seurantaraportti 22.9.- 23.9.2026 Sahalahti ja Huutijärv
Hoitamattomat haudat 22.9.-23.9.2026 Sahalahti ja Huutijärvi

§ 110 Ympäristödiplomin 2022 välitarkastelu
Julkinen

DKAN/50/00.01.04/2019

Valmistelija Ympäristötyöryhmä

Esittelijä
Maija Latvala

Ympäristödiplomikauden 2022-2027 väliauditointi Kangasalan seurakunnassa

Väliauditoinnin on toteuttanut Kangasalan seurakunnan ympäristötyöryhmä. Sitä koskevan raportin on laatinut työryhmän puheenjohtaja Maija Latvala.

Raportti on liitteenä (Liite).

Liitteenä on myös marraskuussa 2022 hyväksytty ympäristöselvitys ja ympäristöohjelma (Liite) sekä vuoden 2022 ympäristödiplomin katselmustaulukko (Liite).

Raportti on laadittu peilaten ympäristötyön nykytilaa Kangasalan seurakunnassa vuonna 2022 laaditun ympäristöselvityksen ja ympäristöohjelman sisältöön. Tämän lisäksi mukana on huomioita katselmustaulukosta, johon nykyisen ympäristödiplomikauden hakemus perustui.

Raportissa eritellään seuraavia asioita:
1. Ympäristötoimet, jotka eivät ole toteutuneet tai toteudu nykyisellään ympäristöohjelman mukaisesti
2. Ympäristötoimet, jotka on toteutettu, vaikka niitä ei ympäristöohjelmassa mainita
3. Erikseen taulukoitujen tavoitteiden toteutuminen/toteutumatta jääminen
4. Tulevaisuudessa toteutettaviksi suunniteltuja ympäristötoimia/seuraavan diplomikauden mahdollisia tavoitteita
5. Muut huomioitavat asiat
6. Huomioita katselmustaulukosta

Raportin alussa nostetaan esiin joitakin auditointiprosessin myötä syntyneitä yleishuomioita. Varsinainen raportti etenee Kangasalan seurakunnan ympäristöselvitys ja ympäristöohjelma -asiakirjan päälukujen mukaisesti. Jatkossa tähän asiakirjaan viitataan sanalla ympäristöohjelma.

Raportti alkaa pääluvusta 2. Alalukuihin viitataan useimmiten sulkeissa. Ympäristöohjelman lukunumerointi on yhtenevä katselmustaulukon numeroinnin kanssa. Ne ympäristöohjelmaan sisältyvät asiat, joita ei väliauditointiraportissa erikseen mainita, toteutuvat ympäristöohjelman mukaisesti.

Lapsivaikutusten arviointi

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla on seuraavia, kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia:

Lapsivaikutusten arviointi on erillisellä liitteellä. Lapsivaikutuksien arviointi on tehty kirkkoneuvoston kokouksessa 10.11.2026

Esitys Keskustellaan ja merkitään tiedoksi.

Päätös Keskusteltiin ja merkittiin tiedoksi.

Toimenpiteet
ympäristötyöryhmä

Lisätiedot
Maija Latvala

Muutoksenhaku
muutoksenhakukielto

Liitteet Ympäristöasiakirja 2022 (ympäristöselvitys ja ympäristöohjelma)
Ympäristödiplomi 2022. Katselmustaulukko. Lopullinen
Ympäristöohjelman väliraportti 2026-1124
Lapsivaikutusten arviointi. Ympäristöohjelman välitarkastelu

§ 111 Ympäristödiplomin hakeminen vuosille 2028 - 2032

Julkinen

DKAN/50/00.01.04/2019

Valmistelija Ympäristötyöryhmä

Esittelijä

Maija Latvala

Ilmastonmuutoksen ja luontokadon todellisuudessa kirkon tehtävä luomakunnan puolustajana korostuu. Tämä tunnistetaan myös kirkkomme strategiassa vuosille 2027-2032 "Minä annan teille tulevaisuuden ja toivon". Luomakunnan puolustaminen kuuluu kirkon uskon, kutsun ja olemuksen ytimeen. Se ei ole tehtävä, jota seurakunta hoitaa tärkeämpien asioiden ohessa, mikäli aikaa ja voimia on. Luomakuntaa puolustavan näkökulman tulee läpäistä kaikki seurakunnan työ ja elämä lähtien saarnastuolista päätyen sähkön tuotantotapaa koskeviin valintoihin. Toivo syntyy luottamusta rakentavien sanojen ja luomakuntaa vaalivien tekojen tasapainosta.

Kirkon ympäristödiplomi on työkalu, jolla seurakunta voi tehdä ympäristötyötä suunnitelmallisesti. Suunnitelmallisuus vaikuttaa kohottavasti työn laatuun ja runsastuttavasti sen määrään. Diplomi tarjoaa raamin, kriteerit ja seurantamallin ympäristöasioiden hoitamiseen ja edistämiseen. Sen avulla hyvät aikeet saatetaan toiminnaksi - ja tästä kaikesta myös kerrotaan ulospäin. Ympäristödiplomi on jo itsessäänkin viestintäväline, joka muistuttaa, että seurakunta elää arvojensa mukaisesti.

Kirkkomme virallinen tavoite on olla hiilineutraali vuoteen 2030 mennessä. Ympäristödiplomi ja siihen liittyvä katselmus kerryttävät käytännön keinoja, joilla seurakunta voi vähentää päästöjään ja lisätä hiilinielujaan. Tyypillisesti näiden keinojen käyttöönotosta seuraa pitkällä aikavälillä myös merkittävää taloudellista hyötyä.

Ympäristödiplomi sitouttaa seurakunnan työntekijät ja luottamushenkilöt yhteiseen tavoitteeseen. Esikuvana ja vaikuttajana toimimisen kautta samaan tavoitteeseen liittyvät parhaassa tapauksessa myös seurakuntalaiset. Ympäristödiplomin vaikutuksen on tarkoitus säteillä seurakunnan organisaatiota laajemmalle, yksittäisten seurakuntalaisten elämään ja valintoihin.

Kangasalan seurakunnalla on jo neljän vuoden kokemus ympäristödiplomista. Ympäristötyöryhmän suorittaman väliauditoinnin perusteella on syytä ajatella, että

diplomi on vaikuttanut selvästi ympäristötyön tavoitteisiin ja toimiin, joilla niitä kohti on edetty. Lisäksi ympäristötietoinen ajattelu ylipäänsä on vahvistunut. Siitä kertovat monet ympäristötoimet, joita ympäristöohjelmaan ei ole kirjattu eikä tavoitteeksi erikseen asetettu. Ympäristödiplomi on ympäristötyön välttämätön selkäranka.

Lapsivaikutusten arviointi

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla on seuraavia, kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia:

Lapsivaikutusten arviointi on erillisessä liitteessä. Lapsivaikutuksien arviointi on tehty kirkkoneuvoston kokouksessa 10.11.2026

Esitys Ympäristötyöryhmä ehdottaa kirkkoneuvostolle, että

1. Kangasalan seurakunta hakee vuoden 2027 aikana uutta ympäristödiplomikautta vuosille 2028-2032; sekä
2. ympäristötyöryhmä vastaa hakuprosessista, jossa käytetään apuna ulkopuolista ympäristödiplomin auditointiin perehtynyttä konsulttia.

Päätös Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet

ympäristötyöryhmä

Lisätiedot

Maija Latvala

Muutoksenhaku

muutoksenhakukielto, valmistelua

Liitteet Ympäristödiplomin hakeminen 2028. Lapsivaikutusten arviointi

§ 112 Ohje sivutoimiluvan hakemisesta

Julkinen

DKAN/41/00.07.00/2024

Valmistelija Sari Lehtinen

Esittelijä
Sari Lehtinen

Seurakunnalle on laadittu henkilöstön sivutoimia koskeva ohjeistus. Ohjeessa määritellään sivutoimiluvan hakemisen ja sivutoimesta ilmoittamisen menettelyt sekä sivutoimien arvioinnissa noudatettavat yhteiset periaatteet. Käytännöt perustuvat lakiin evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (653/2023) 27 §:ään.

Lapsivaikutusten arviointi

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys Kirkkoneuvosto hyväksyy liitteenä olevan henkilöstön sivutoimia koskevan ohjeistuksen.

Päätös Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Muutoksenhaku
oikaisuvaatimus

Liitteet Sivutoimilupa ohjeistus

§ 113 Sivutoimilupa: Sydänlähde

Julkinen

DKAN/16/01.00.00/2017

Valmistelija Sari Lehtinen

Esittelijä
Markku Viitala

Vapaaehtoiskoordinaattori Eveliina Sydänlähde anoo sivutoimilupaa ajalle lokakuu 2026 - lokakuu 2028.

Lähijohtaja puoltaa Sydänlähteen hakemusta.

Lapsivaikutusten arviointi

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys Kirkkoneuvosto myöntää vapaaehtoiskoordinaattori Sydänlähteelle sivutoimiluvan hakemuksen mukaisesti ajalle lokakuu 2026 - lokakuu 2028.

Asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.

Päätös Päätettiin sähköisessä päätöksentekomenettelyssä yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet
Hakijalle tiedoksi.

Muutoksenhaku
oikaisuvaatimus

Liitteet Sydänlähde sivutoimi 2026

§ 114 Sivutoimilupa: Heroja

Julkinen

DKAN/16/01.00.00/2017

Valmistelija Sari Lehtinen

Esittelijä
Markku Viitala

Johtava kanttori Jukka Heroja anoo sivutoimilupaa ajalle marraskuu 2026 - marraskuu 2029.

Lähijohtaja puoltaa Herojan hakemusta.

Lapsivaikutusten arviointi

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys Kirkkoneuvosto myöntää johtava kanttori Herojalle sivutoimiluvan hakemuksen mukaisesti ajalle marraskuu 2026 - marraskuu 2029.

Asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.

Päätös Päätettiin sähköisessä päätöksentekomenettelyssä yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet
Hakijalle tiedoksi

Muutoksenhaku
oikaisuvaatimus

Liitteet Sivutoimihakemus Heroja

§ 115 Lausunto perheneuvonnan sopimusluonnoksesta

Julkinen

DKAN/50/00.06.01/2021

Valmistelija Markku Viitala

Esittelijä
Markku Viitala

Tampereen ev.lut. seurakuntayhtymän perheasiain neuvottelukeskus pyytää Pirkanmaan sopijaseurakunnilta lausuntoa uudesta yhteistyösopimuksesta. Nykyinen sopimus on vuodelta 2012. Uudistuksen tavoitteena on parantaa kustannusten ennakoitavuutta, selkeyttää seurakuntien yhteistä kustannusvastuuta ja vahvistaa yhteistyötä.

Sopimusuudistuksen keskeiset muutokset ovat:

1. Laskutus siirtyy viiden vuoden keskiarvolaskutukseen. Moduulipohjainen laskutus säilyy, mutta vuosittaisten vaihtelujen tasaamiseksi laskutus perustuisi jatkossa viiden vuoden moduulikeskiarvoon. Laskennassa käytettävät tiedot kertyvät vuodesta 2026 alkaen.

2. Sopijaseurakuntien yhteistä kustannusvastuuta selkiytetään. Perheneuvontakeskuksen toiminnasta aiheutuvat kustannukset kuuluisivat nykyistä kattavammin kaikkien sopijaseurakuntien yhteisesti vastattaviksi. Nykyisin osa kustannuksista on jäänyt Tampereen seurakuntayhtymän vastuulle. Muutos kohtelee Tamperetta tältä osin nykyistä tasapuolisemmin. Samalla Tampereen seurakuntayhtymän perusvastuu keskuksen kustannuksista nostetaan viidestä prosentista kymmeneen prosenttiin, minkä jälkeen Tampereen moduulihinta olisi sama kuin muiden sopijaseurakuntien.

3. Nykyinen johtokuntamalli säilyy**.** Viidellä suurimmalla sopijaseurakunnalla, Kangasalla, Ylöjärvellä, Lempäälässä, Nokialla ja Pirkkalassa, säilyy pysyvä johtokuntapaikka. Pienempien sopijaseurakuntien yhteyttä perheneuvontaan vahvistetaan perheneuvonnan johtajan vuosittaisella yhteydenpidolla.

Sopimusuudistus vahvistaa periaatetta perheneuvonnasta seurakuntien yhteisenä toimintana, jonka järjestämisestä ja kustannuksista kannetaan yhdessä vastuuta. Lausunnoista saatu palaute käsitellään perheneuvonnan johtokunnassa 14.12.2026, minkä jälkeen lopullinen sopimus lähetetään seurakuntien hyväksyttäväksi. Uuden sopimuksen on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2028 alusta.

Lapsivaikutusten arviointi

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys Kirkkoneuvosto antaa perheneuvonnan yhteistyösopimuksen uudistamisesta seuraavan lausunnon:

Kangasalan seurakunta pitää perusteltuna sopijaseurakuntien yhteisen kustannusvastuun selkiyttämistä. Perheneuvonta on seurakuntien yhteisesti ylläpitämää toimintaa, joten myös toiminnasta aiheutuvista kustannuksista on perusteltua vastata yhteisesti.

Kangasalan seurakunta pitää viiden vuoden moduulikeskiarvoon perustuvaa laskutusmallia mahdollisena. Kangasalan seurakunnan näkökulmasta keskiarvolaskutukseen siirtyminen ei kuitenkaan ole erityisen tarpeellista, sillä nykyisen moduulipohjaisen laskutuksen vuosittainen vaihtelu ei ole muodostanut seurakunnalle ongelmaa. Kangasalan seurakunta voi tästä huolimatta hyväksyä esitetyn keskiarvolaskutuksen osana yhteistä sopimusratkaisua.

Kangasalan seurakunta pitää hyvänä nykyisen johtokuntamallin säilyttämistä sekä sitä, että sopijaseurakuntien yhteyttä perheneuvontakeskukseen vahvistetaan vuosittaisella yhteydenpidolla.

Päätös Päätettiin yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet

kirkkoherra

Muutoksenhaku

muutoksenhakukielto

Liitteet Sopimusluonnos. Perheasiain neuvottelukeskus.
Lausuntopyyntö 22.10 perheneuvonnan sopimusuudistuksesta Pirkanmaan seurakunnille

§ 116 Laurilanniityn rahaston käyttö 2026

Julkinen

DKAN/51/02.05.03/2017

Valmistelija Henri Lehtola

Esittelijä

Henri Lehtola

Laurilanniityn erityiskatteinen rahasto on sitä varten, että siitä voidaan maksaa seurakunnan hallinnassa olevien hautojen hoidon kustannuksia.
Laurilanniityn rahaston pääoma on tuottanut vuonna 2026 tuotto-osuutta 3.032 €.
Rahaston arvo on käytännössä laskenut tuotto-osuuden verran.

Seurakunnan hoidettavana olevien hautojen luettelo on liitteenä (Liite). Hautoja on 65 kpl ja niiden kustannus on 13.860 €.

Ryhmä	Hoitojen määrä	Yhteensä
Testamentit	16	3 360,00 €
Siniset kortit	10	2 100,00 €
Pappishaudat	10	2 100,00 €
Seurakunnan muut hoidot	22	4 830,00 €
Kuhmalahden kukkasrahasto	7	1 470,00 €
KOKONAISSUMMA	**65**	**13 860,00 €**

Haudat on siirretty perennahoitoon. Kustannukset ovat nousseen perennojen perustamisen johdosta noin 6.700 €, mutta kustannus pienenee perustamisen jälkeen.

Rahaston tuotto ei riitä kattamaan hautojen kuluja. Rahaston tuottoa tuloutetaan tuotto-osuuden verran.

Lapsivaikutusten arviointi

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys Kirjataan vuodelle 2026 Laurilanniityn rahaston tuotto-osuudesta 3.000 € haudanhoidon kustannuspaikalle tuotoksi seurakunnan hoidossa olevien hoitojen kustannusten katteeksi.

Asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.

Päätös Päätettiin sähköisessä päätöksentekomenettelyssä yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet
seurakunnan taloushallinto, hautaustoimen päällikkö

Lisätiedot
talousjohtaja

Muutoksenhaku
oikaisuvaatimus

Liitteet Seurakunnan hoitamat haudat 2026

§ 117 Yhteisvastuukeräyksen tarkastaja ja vähennykset 2026

Julkinen

DKAN/20/04.07.00/2023

Valmistelija Maija-Riitta Syväjärvi

Esittelijä

Henri Lehtola

Yhteisvastuukeräyksen tilitys tarvitsee tarkastajan.

Tilityslomakkeen tarkistajan ei seurakunnan osalta tarvitse olla tilintarkastaja. Tilityksen tarkastajana voi toimia virallinen tilintarkastaja, seurakuntayhtymä tai seurakunnan luottamuselimien valitsema muu henkilö, ei kuitenkaan oman seurakunnan työntekijä.

Edellisinä kolmena vuonna Ylöjärven seurakunnan taloussihteeri Veera Katila on toiminut yhteysvastuukeräyksen tilintarkastajana. Esitys on, että hänet voidaan nimittää tehtävään toistaiseksi.

Seurakunnan on mahdollista vähentää yhteisvastuukeräyksen tuotosta omia kuluja ennen kuin tuotto välitetään eteenpäin. Kirkkoneuvosto päättää, mitä kuluja keräyksen tuotosta vähennetään. Kuluja on ollut yhteensä 415,95 euroa, jotka ovat myytävien tuotteiden ja tarvikkeiden kuluja (Liite). Johtava diakonian viranhaltija ehdottaa, että keräystuotosta vähennettäisiin tänä vuonna myytävien tuotteiden kulut samalla tavoin kuin edellisenä vuonna.

Lapsivaikutusten arviointi

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys 1. Valitaan yhteisvastuukeräyksen tarkastajaksi 2026 ja toistaiseksi Ylöjärven seurakunnan taloussihteeri Veera Katila, sekä

2. Vähennetään yhteisvastuukeräyksen tuotoista myytävien tuotteiden ostosta koituneet kulut 415,95 euroa.

Asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.

Päätös Päätettiin sähköisessä päätöksentekomenettelyssä yksimielisesti esityksen

mukaisesti.

Toimenpiteet
talousjohtaja

Lisätiedot
Talousjohtaja

Muutoksenhaku
oikaisuvaatimus

Liitteet Yhteisvastuukeräyksen kulut 2026. Liite

§ 118 Sijoituskatsaus
Julkinen

DKAN/59/02.03.05/2018

Valmistelija Henri Lehtola

Esittelijä
Henri Lehtola

Liitteenä on taulukko seurakunnan sijoituksista ja markkina-arvoista noin 9/2026 (Liite).

Suurimman osan raportointipäivä on lähes reaaliaikainen, mutta varsinkin vaihtoehtoisissa sijoituksissa todellinen arvostuspäivä on tätä aikaisempi, koska niiden arvo lasketaan kaksi tai neljä kertaa vuodessa.

Rahoitusarvopapereiden kokonaisarvo on noin 8 331 000 €. Sen lisäksi on noin 905 000 € erityiskatteisten rahastojen ja testamenttien sijoituksia.

Vuoden aikana tehtyjä uusia sijoituksia on Aktian Maltillinen -rahastoon, johon tehtiin 140.000 € sijoitus. Varat tulivat Aktian sijoitusten käteistililtä, sekä yhden myydyn Ruutanan tontin sekä seurakuntatoimiston kiinteistön kaava-alueen lunastuksesta saaduista varoista. Lisäksi sijoitusvaroissa näkyy Järvenpään testamentista varoista tehty 35.000 € sijoitus. Tämä testamentti ei ole erityiskatteinen.

Sijoitusten määrä on noussut vuodenvaihteesta 9,6 %, josta arvonnousua on 7,3 %. Sijoitusten hyvään kehitykseen on vaikuttanut osakesidonnaisten rahastojen hyvä menestys. Sen sijaan korkoarvopaperit eivät ole menestyneet niin hyvin korkojen nousun vuoksi. Myös kiinteistörahastot osittain vielä menettävät arvostustaan. eQ-liikekiinteistöt -rahastosta tehtyä lunastushintaa ei ole vielä saatu tuloutettua seurakunnalle.

Erityiskatteisten rahastojen arvo on kasvanut 2,2 %.

Yllä olevassa laskelmassa ei ole otettu huomioon tuotto-osuuksia, joita seurakunta on saanut noin 38.000 €, josta erityiskatteisten rahastojen tuotto-osuudet ovat noin 7.000 €.

Seurakunnan tavoitteena on saavuttaa inflaatiota vähän korkeampi tuotto.

Lapsivaikutusten arviointi

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys Merkitään sijoituskatsaus tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

Toimenpiteet
talousjohtaja

Muutoksenhaku
muutoksenhakukielto

Liitteet Sijoituskatsaus 2026-11

§ 119 Sijoitusten muuttaminen Osuuspankissa

Julkinen

DKAN/59/02.03.05/2018

Valmistelija Henri Lehtola

Esittelijä
Henri Lehtola

Seurakunnan sijoitusvarallisuudesta on sijoitettuna Osuuspankin sijoituspalvelussa noin 4 miljoonaa euroa (vrt. tässä kokouksessa käsiteltävänä oleva asia *Sijoituskatsaus*).

Talousjohtaja on käynyt 25.9.2026 Osuuspankin sijoituspalvelun kanssa neuvottelun, jossa on tarkasteltu sijoitusten sisältöjä, hajautusta, vastuullisuutta ja kuluja. Keskustelun perusteella seurakunnalle on laadittu suunnitelma siitä, millaisia muutoksia sijoituksissa kannattaisi tehdä.

Esille on tullut kaksi ryhmää muutoksia. Ensimmäisessä on kyse siitä, että tavanomaisia rahastoja siirretään ns. institutionaaliseen sarjaan. Institutionaalisissa sarjoissa kulut ovat pienemät kuin tavanomaisissa rahastosarjoissa. Toisessa ryhmässä on ehdotettuja muutoksia sijoitusrahastoihin. Muutokset perustuvat siihen, että rahastot ovat kovin samansisältöisiä, tai markkinatilanne mahdollistaisi tulevan tuotto-odotuksen näkökulmasta muutoksen.

OP:n ehdottamat osakesarjan vaihdokset ovat seuraavat (taulukko A):

Rahasto	nykyinen sarja	uusi sarja
OP-Euro	A	II A
OP-Ilmasto	B	II A
OP-Private strategia 25	A	II A
OP-Private strategia 50	A	II A
OP Puhdas vesi	B	II A

Ehdotetut sijoitusrahastojen muutokset ovat seuraavat (taulukko B):

Nykyinen, poistuva rahasto	Uusi rahasto
OP Kestävä maailma, n. 218.000 €	OP-Private strategia 50 II A
OP-Maltillinen, n. 138.000 €	OP-Pohjoismaat indeksirahasto II B
OP-Euro -korkorahastosta osa, 300.000 €	OP High Yeld II A -korkorahasto

Muutokset perustuvat samankaltaisten rahastojen poistamiseen, ja osittain parantuneeseen tuotto-odotukseen. Muutos lisää tuotto-odotusta 0,1 % ja keskimääräistä vaihtelua 0,4 %.

Kirkkoneuvostolle ehdotetaan esitettyjä muutoksia muutoin paitsi OP Euro -korkorahaston vaihtamista OP High Yeld -korkorahastoon. Ehdotetussa muutoksessa on parantunut tuotto-odotus, mutta samalla kohontunut riski. Mikäli rahoitusympäristö joutuu epävakauteen, high yield -rahasto voi kohdata myös merkittäviä arvon laskuja. Nykyinen rahasto on hyvin turvaava. OP Euro rahaston muutoksiin voidaan palata myöhemmin, kun esimerkiksi ensi vuonna tunnetaan paremmin seurakunnan likviditeetti suurien investointien jälkeen.

Lapsivaikutusten arviointi

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.

Esitys Kirkkoneuvosto

1. hyväksyy taulukossa (a) esitetyn sijoitusrahastosarjojen muutokset;
2. hyväksyy taulukossa (b) esitetyn muutoksen lunastaa rahastot OP Kestävä Maailma ja OP Maltillinen, ja merkitä varoilla taulukossa esitetyt uudet rahastot OP-Private strategia 50 II A ja OP-Pohjoismaat indeksi II B; sekä
3. OP Euro -rahastoon ei tässä vaiheessa tehdä vielä muutosta.

Asia voidaan käsitellä sähköisessä päätöksentekomenettelyssä.

Päätös Päätettiin sähköisessä päätöksentekomenettelyssä yksimielisesti esityksen mukaisesti.

Toimenpiteet

talousjohtaja
varainhoitajalle tiedoksi

Lisätiedot

talousjohtaja

Muutoksenhaku

oikaisuvaatimus

Liitteet OP-rahastojen muutokset, ehdotus

§ 120 Kirkkoneuvosto - Viranhaltijapäätökset

Kirkkoherra
1/2026 Työvapaa seurakuntapastori Repo

Kiinteistöpäällikkö
1/2026 Lupa Havialan metsäalueen käyttämiseen etsintäkoirien koulutus- ja harjoitustoiminnassa

Viranhaltijapäätökset ovat jäsenten nähtävillä.

Esitys Kirkkoneuvosto merkitsee viranhaltijapäätökset tiedoksi.

Päätös Merkittiin tiedoksi.

§ 121 Kirkkoneuvosto - Muut asiat

a.

Päätös Muita asioita ei ollut.

§ 122 Kirkkoneuvosto - Ilmoitusasiat

1.

Esitys Merkitään tiedoksi

Päätös Ilmoitusasioita ei ollut.

§ 123 Kirkkoneuvosto - Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 19:45.

Allekirjoitukset

Markku Viitala
Puheenjohtaja

Miia Meriläinen
Pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus

Kokouksen pöytäkirja on tarkastettu sekä todettu kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Maija Kirvesoja
Pöytäkirjantarkastaja

Matti Rauhalahti
Pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänä pito

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä 12.11. - 3.12.2026 yleisessä tietoverkossa Kangasalan seurakunnan kotisivuilla www.kangasalanseurakunta.fi.

Kangasalla ___ / ___2026

Miia Meriläinen
kirkkoneuvoston sihteeri

Muutoksenhaku

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS
Kangasalan seurakunta
Kirkkoneuvosto
10.11.2026

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT
Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot
Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 108, 110-111, 115, 118, 120-123

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto
Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 109, 112, 113-114, 116-117, 119

Erikseen säädetyt muutoksenhakukiellot
1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.

2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.

3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.

4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.

5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: - -

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot
Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:
- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1-4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveyspalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5-15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät: - -

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika
Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.
Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:
Kangasalan seurakunnan kirkkoneuvosto
Käyntiosoite: Kuohunharjuntie 22, Kangasala
Postiosoite: Kuohunharjuntie 22, 36200 Kangasala
Sähköposti: kangasalan.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 109, 112, 113-114, 116-117, 119

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos

oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö
Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:
- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen
Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132-135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:
Käyntiosoite: Kuohunharjuntie 22, Kangasala
Postiosoite: Kuohunharjuntie 22, 36200 Kangasala
Sähköposti: kangasalan.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun

tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Pöytäkirjan pykälät: - -

Hankintaoikaisun sisältö
Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:
- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset
Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:
Hämeenlinnan hallinto-oikeus
Käyntiosoite: Arvi Kariston katu 5
Postiosoite: Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna
Sähköposti: hameenlinna.hao@oikeus.fi
Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa **https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.**

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät: - -
Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät: - -

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen
Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulu- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen
Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Valitus markkinaoikeuteen, pöytäkirjan pykälät: - -

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**
Käyntiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**
Puhelinvaihde: **029 56 43300**
Faksi: **029 56 43314**
Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi
Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa **https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet.**

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun Qr-koodi

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö
Valituksessa on ilmoitettava:
- valittajan nimi ja yhteystiedot
- valittajan henkilötunnus tai yritys- ja yhteistötunnus
- postiosoite, sähköinen tai muu mahdollinen osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan toimittaa (prosessiosoite).
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet
Valitukseen on liitettävä:
- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.
Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen
Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle

ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa.
Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Sähköistä asiointipalvelua käytettäessä erillistä prosessiosoitteen ilmoittamista ei tarvita.

Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 2 §:n mukaan lakia sovelletaan asian sähköiseen vireillepanoon tuomioistuinasiassa. Lain 11 §:n mukaan viranomaiselle toimitetun sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitetulla tavalla.

Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu
Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1020/2024) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 310 euroa 1.1.2025 ja sen jälkeen hallinto-oikeuteen vireille tuleviin valituksiin annettavista päätöksistä ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: Maksut - Tuomioistuinlaitos (oikeus.fi)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.
kangasalan.seurakunta@evl.fi
henri.lehtola@evl.fi